

Adeluța Roșu

CĂLĂTORIE PRIN LIMBA ROMÂNĂ

**auxiliar de exerciții
pentru limba română**

clasa a III-a

Editura CARMINIS

ISBN 978-973-123-208-3

CUPRINS

Cuvânt-înainte	3
1. RECAPITULARE	5
Prima zi de școală	5
2. FONETICA	9
Sunetul/Litera. Silaba	9
Grupurile de litere/grupurile de sunete	13
3. PROPOZIȚIA. PUNCTUAȚIA. TEXTUL	16
Propoziția	16
Semnele de punctuație	17
Textul	19
4. VOCABULARUL	21
Cuvinte cu înțeles asemănător. Cuvinte cu înțeles opus. Cuvinte cu aceeași formă, dar cu înțeles diferit	21
Exerciții de îmbogățire a vocabularului	25
5. REGULI DE SCRIERE ȘI DE EXPRIMARE CORECTĂ	26
Sa/s-a; sau/s-au. Formularea de întrebări și de răspunsuri	26
Într-un/într-o; dintr-un/dintr-o; printr-un/printr-o. Vorbirea eficientă	29
Numai/nu mai. Formularea unei solicitări	32
Odată/o dată. Solicitarea de informații	35
„A fi“ și „a lua“ în propoziții. Oferirea de informații	37
La/l-a. Descrierea unei ființe	39
Nea/ne-a. Descrierea unui obiect	42
Neam/ne-am. Formule de permisiune	43
Într-una/întruna. Cererea familiară/politicoasă	47
Săi/să-i. Jocuri de rol	49
Nu-l/nu-i. Organizarea unei activități pe grupe	51
N-am/n-ai/n-au. Relatarea unei întâmplări	54
Niciun/nici un/nicio/nici o. Sensuri neobișnuite ale cuvintelor (1)	57
Ia/i-a; iau/i-au. Sensuri neobișnuite ale cuvintelor (2)	59
Scrierea corectă a cuvintelor care conțin ă	61
Scrierea corectă a cuvintelor care conțin m înainte de p și b	62
Scrierea corectă a cuvintelor care conțin grupurile de sunete cs sau gz	63
Scrierea corectă a cuvintelor care conțin vocale sau consoane duble	64

6. PĂRȚILE DE VORBIRE	66
Substantivul	66
Adjectivul	72
Pronumele personal	80
Verbul	84
7. TEXTUL	89
Textul literar (narativ și în versuri)	89
Textul nonliterar (informativ)	94
<i>Fluturașul</i>	96
<i>Afișul</i>	97
<i>Cartea poștală</i>	98
<i>Invitația</i>	99
<i>E-mailul</i>	100
8. SCRRIEREA IMAGINATIVĂ	101
Compunerea pe baza unor expresii de sprijin	101
Compunerea după plan dat	102
Compunerea cu început dat	102
Compunerea cu sfârșit dat	103
9. RECAPITULARE FINALĂ	104

1. RECAPITULARE

Prima zi de școală

Îți vei aminti:

- să te prezinti;
- să îți exprimi părerea;
- să extragi informații dintr-un text citit.

Citește textul următor cu atenție și apoi rezolvă cerințele date.

Prima zi de școală

Pantofiorii multicolori ai toamnei foșnesc pe aleile pustii. Dimineața senină și rece se strecoară pe trotuare, făcând loc soarelui să-și picure strălucirea peste boabele de rouă. Razele sale călduțe îmbie porțile școlii să se deschidă larg și să facă loc pălcurilor de copii și părinți.

Curtea se umple de flori și de baloane multicolore, de entuziasm și nerăbdare, dar și de multă emoție care abia mai poate fi ținută în frâu.

O strâng pe mama de mâna și ne strecurăm prin mulțime în căutarea locului în care sunt adunați elevii clasei a III-a D. Nu cunosc pe nimeni. Mi-e dor de foștii mei colegi de care m-am despărțit la sfârșitul clasei a II-a. Ne-am mutat de curând în orașul acesta liniștit, pitit între dealuri, lăsând în urmă, cu tristețe, anii frumoși petrecuți în capitală.

Din toate părțile se aud povești amuzante de vacanță aduse de chipuri bronzate și vesele.

– Uite, Marina, spațiul marcat pentru clasa a III-a D! spune mama.

Mi se oprește respirația. Mama îmi simte emoția și mă privește încurajator:

– Va fi bine! O să vezi...

Nodul din gât îmi oprește răspunsul în suflet. Întrebări fără răspuns îmi vin în minte: „Cum vor fi noii colegi?“, „Cum va fi doamna învățătoare?“, „Dar sala de clasă?“

— Bună dimineață! Eu sunt Ileana Marinescu, și spune mama doamnei blonde din fața grupului de copii de la clasa a III-a D. De anul acesta, fiica mea va fi eleva acestei școli. A fost repartizată la clasa a III-a D.

— Mă bucur să vă cunosc! spune plăcut surprinsă noua învățătoare, întinzându-i mamei mâna. Eu sunt Andrade Apostol și, după cum v-ați dat seama, sunt învățătoarea elevilor de la clasa a III-a D. Ce fetiță frumoasă aveți! Îmi pare bine că vei fi eleva mea, spune întinzându-mi mâna și privindu-mă cu atenție.

— ... Florile... sunt pentru dumneavoastră. Mă numesc Marina Marinescu, spun eu pierdută, abia găsindu-mi cuvintele.

— Copii, Marina Marinescu este noua voastră colegă! Vă rog să o primiți frumos în rândul vostru!

Câteva perechi de ochi mă privesc îscoditoare. O fetiță brunetă, cu ochi negri ca murele, mă trage de mână către ea:

— Vino! Eu sunt Maria Vasiliu! De la ce școală vii?

Deodată, salutul vesel al directorului școlii oprește agitația din curtea școlii:

— ... Școala noastră v-a dus dorul! Bine ați revenit, copii! Vă așteaptă noi taine pentru a fi descopte! Vă doresc multe reușite în acest nou an școlar!

1

Găsește un alt titlu potrivit pentru textul de mai sus.

2

Scrie timpul și locul când se petrece acțiunea.

3

Răspunde la întrebările următoare:

a) Ce căutau Marina și mama ei în curtea școlii?

b) De ce Marinei i s-a oprit respirația și avea un nod în gât?

c) Care crezi că au fost primele cuvinte rostite de directorul școlii, acelea care nu s-au auzit din cauza gălăgiei?

4

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

✿ Marina nu cunoștea pe nimeni deoarece:

- a) colegii ei crescuseră mult în vacanță;
- b) era într-o țară străină;

c) se mutase la o altă școală;

d) era prima zi de școală din viața ei.

✿ După părerea ta, ghilimelele („....“)* folosite în text au rolul:

- a) de a scoate în evidență un titlu; c) de a indica un citat dintr-un text;
- b) de a arăta cuvintele rostite în gând de către un personaj; d) de a ironiza cuvintele cuiva.

5

Recunoaște cui îi aparține fiecare replică:

- a) – Copii, Marina Marinescu este noua voastră colegă! (.....)
- b) – De anul acesta, fiica mea va fi eleva acestei școli. (.....)
- c) – Școala noastră v-a dus dorul! (.....)

6

Transcrie, din text, propozițiile prin care se prezintă:

a) mama Marinei;

b) noua învățătoare;

c) colega brunetăcă.

7

Joc de rol

Imaginează-ți că te-ai mutat în altă clasă. Prezintă-te în fața noilor colegi.

* ghilimelele („....“) = semn de punctuație (vezi pag. 17)